

Cedergroep
Succesvol en waardenvol onderwijs

Medezeggenschapsstatuut

Met toelichting

Voorwoord

In de Wet medezeggenschap op scholen (Wms) is een zogeheten medezeggenschapsstatuut een verplicht document, waarin de aan de vereniging of stichting verbonden medezeggenschapsorganen in kaart worden gebracht. Daarnaast bevat het tenminste een aantal in artikel 22 van de Wms opgesomde onderdelen.

Dit medezeggenschapsstatuut bevat in elk geval alles wat de Wms verplicht stelt. Daarnaast zijn artikelen opgenomen die het functioneren van medezeggenschapsorganen, afzonderlijk of in samenspel met het bevoegd gezag, beogen te versoepelen.

Verwijzingen naar artikelen uit reglementen van MR of GMR verwijzen naar de reglementen voor deze medezeggenschapsorganen binnen de Ceder Groep.

Voor de goede orde: waar *hij*, *hem* of *zijn* staat kan ook *zij* of *haar* gelezen worden.

Amsterdam, januari 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave.....	3
Paragraaf 1 Algemeen.....	4
Artikel 1 Begripsbepalingen.....	4
Paragraaf 2 De medezeggenschapsorganen.....	5
Artikel 2 Medezeggenschapsorganen	5
Artikel 3 Omvang en samenstelling medezeggenschapsorganen.....	5
Artikel 4 Tijdelijkheid themaraad.....	6
Artikel 5 Verkiezing van leden voor een themaraad	6
Artikel 6 Zittingsduur leden themaraad.....	7
Artikel 7 Bevoegdheden themaraad.....	7
Paragraaf 3 Informatieverstrekking	8
Artikel 8 Informatieverstrekking van het bevoegd gezag aan de.....	8
medezeggenschapsorganen	8
Artikel 9 Informatieverstrekking tussen medezeggenschapsorganen onderling	8
Artikel 10 Geheimhouding.....	9
Paragraaf 4 Faciliteiten	9
Artikel 11 Algemene faciliteiten t.b.v. medezeggenschapsorganen	9
Artikel 12 Faciliteiten t.b.v. het personeel.....	10
Artikel 13 Faciliteiten t.b.v. ouders	10
Artikel 14 Faciliteiten t.b.v. leerlingen.....	11
Paragraaf 5 Vertegenwoordiging van het bevoegd gezag	11
Artikel 15 Overleg gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.....	11
Artikel 16 Overleg medezeggenschapsraden.....	11
Artikel 17 Overleg themaraad	12
Artikel 18 Ontheffing	12
Paragraaf 6 Overige bepalingen	13
Artikel 19 Vaststelling en wijziging statuut	13
Artikel 20 Citeertitel; inwerkingtreding.....	13
Toelichting	14

Paragraaf 1 Algemeen

Artikel 1 Begripsbepalingen

wet	a. wet: de Wet medezeggenschap op scholen;
bevoegd gezag	b. bevoegd gezag: Stichting Ceder Groep te Amsterdam, gerepresenteerd door het college van bestuur;
GMR	c. gemeenschappelijke medezeggenschapsraad: de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad als bedoeld in artikel 4 van de wet;
MR	d. medezeggenschapsraad: de medezeggenschapsraad als bedoeld in artikel 3 van de wet;
themaraad	e. themaraad: een themaraad als bedoeld in artikel 20 lid 4 van de wet;
scholen	f. scholen: Hervormd Lyceum West te Amsterdam (01TC); Hervormd Lyceum Zuid te Amsterdam (02AR); Hermann Wesselink College te Amstelveen (02TE); VeenLanden College te Mijdrecht en Vinkeveen, gemeente De Ronde Venen (05RA); Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert te Amsterdam (14VY);
leerlingen	g. leerlingen: leerlingen in de zin van de Wet op het voortgezet onderwijs;
ouders	h. ouders: ouders, voogden of verzorgers van leerlingen;
<u>schoolleiding</u>	i. schoolleiding: de rector in de zin van de Wet op het voortgezet onderwijs, alsmede de conrectoren, die in dienstverband dan wel anderszins door het bevoegd gezag gemandateerd werkzaam zijn aan de school;
<u>personeel</u>	j. personeel: het personeel dat in dienst is dan wel ten minste zes maanden te werk gesteld is zonder benoeming bij het bevoegd gezag en dat werkzaam is op de school;

geleding	k. geleding: de afzonderlijke groepen van leden, bedoeld in artikel 3, derde lid van de wet;
reglement GMR	l. reglement GMR: Reglement van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad;
reglement MR	m. reglement MR: Reglement Medezeggenschap van één van de scholen.

Paragraaf 2 De medezeggenschapsorganen

Artikel 2 Medezeggenschapsorganen

GMR	1. Aan de stichting is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad verbonden. Deze raad wordt door de medezeggenschapsraden uit de personeelsleden, de ouders en de leerlingen gekozen volgens de bepalingen van het reglement GMR.
MR	2. Aan elke school is een medezeggenschapsraad verbonden. Deze raad wordt rechtstreeks door en uit de personeelsleden, de ouders en de leerlingen gekozen volgens de bepalingen van het reglement MR.
<u>themaraad</u>	3. Aan de stichting is een themaraad verbonden t.a.v. het volgende onderwerp: (..).

Artikel 3 Omvang en samenstelling medezeggenschapsorganen

samenstelling GMR	1. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bestaat uit twaalf leden van wie zes leden uit het personeel worden gekozen; drie leden uit de ouders worden gekozen; drie leden uit de leerlingen worden gekozen. In beginsel kiest de medezeggenschapsraad van elke school één personeelslid. Ten minste één zetel in de personeelsgeleding wordt ingenomen door een lid van het ondersteunend personeel. Voor wat betreft de leden gekozen uit ouders en leerlingen is het streven een evenredige vertegenwoordiging vanuit de scholen te realiseren.
samenstelling MR	2. De medezeggenschapsraad van het Hervormd Lyceum West te Amsterdam (OITC) bestaat uit acht leden van wie

vier leden door en uit het personeel worden gekozen; twee leden door en uit de ouders worden gekozen en twee leden door en uit de leerlingen worden gekozen.

3. De medezeggenschapsraad van het Hervormd Lyceum Zuid te Amsterdam (02AR) bestaat uit acht leden van wie vier leden door en uit het personeel worden gekozen; twee leden door en uit de ouders worden gekozen en twee leden door en uit de leerlingen worden gekozen.
4. De medezeggenschapsraad van het Hermann Wesselink College te Amstelveen (02TE) bestaat uit twaalf leden van wie zes leden uit het personeel worden gekozen; drie leden uit de ouders worden gekozen; drie leden uit de leerlingen worden gekozen.
5. De medezeggenschapsraad van het VeenLanden College te Mijdrecht en Vinkeveen, gemeente De Ronde Venen (05RA) bestaat uit twaalf leden van wie zes leden uit het personeel worden gekozen; drie leden uit de ouders worden gekozen; drie leden uit de leerlingen worden gekozen.
6. De medezeggenschapsraad van de Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert te Amsterdam (14 VY) bestaat uit acht leden van wie vier leden door en uit het personeel worden gekozen; twee leden door en uit de ouders worden gekozen en twee leden door en uit de leerlingen worden gekozen

Artikel 4 Tijdelijkheid themaraad

themaraad Een themaraad kan worden ingesteld voor een vooraf te bepalen termijn van maximaal twee jaren. Bij beëindiging van de termijn wordt bezien of de themaraad in stand moet blijven.

Artikel 5 Verkiezing van leden voor een themaraad

verkiezing De verkiezing van de leden voor een themaraad vindt plaats, voor zover het onderwerp één of enkele scholen betreft, door de leden van de medezeggenschapsraad of medezeggenschapsraden van de betreffende school of scholen, en voor zover het onderwerp alle scholen betreft,

door de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Artikel 6 Zittingsduur leden themaraad

zittingsduur

1. Een lid van een themaraad heeft zitting voor de termijn van instandhouding van de themaraad, doch uiterlijk voor een periode van twee jaren.
2. Een lid van een themaraad treedt na zijn zittingsperiode af en is, wanneer de themaraad in stand blijft, terstond herkiesbaar.
3. Een lid dat er vervulling van een tussentijdse vacature is aangewezen of verkozen, treedt af op het tijdstip in wiens plaats hij is aangewezen of verkozen, zou moeten aftreden.
4. Behalve door periodieke aftreding eindigt het lidmaatschap van de themaraad:
 - door overlijden;
 - door opzegging door het lid;
 - zodra een lid geen deel meer uitmaakt van de geleding waaruit en waardoor het is gekozen;
 - door ondercuratelestelling.

Artikel 7 Bevoegdheden themaraad

bevoegdheden

1. De themaraad m.b.t. (..) heeft een instemmings-/adviesbevoegdheid als bedoeld in artikel (..) onder (..) van het reglement (G)MR.
2. Gedurende de periode dat de themaraad m.b.t. (..) in functie is kan de betrokken medezeggenschapsraad dan wel de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dan wel de betrokken geleding de in het eerste lid genoemde bevoegdheden niet uitoefenen.

Paragraaf 3 Informatieverstrekking

Artikel 8 Informatieverstrekking van het bevoegd gezag aan de medezeggenschapsorganen

[informatie-
verstrekking
onderwijs-
kundige
doelstellingen,
overdracht,
fusie](#)

1. Het bevoegd gezag legt een verzoek tot instemming met voorgenomen besluiten als bedoeld in artikel 21, onder a en h, van het Reglement GMR, dan wel als bedoeld in artikel 21, onder a en h van een Reglement MR neer bij het betreffende medezeggenschapsorgaan zes maanden voor het besluit ten uitvoer gebracht zal worden.

[informatie-
verstrekking
overige
instemmings-
onderwerpen](#)

2. Het bevoegd gezag legt een verzoek tot instemming met voorgenomen besluiten als bedoeld in artikel 21, onder b tot en met g, en in de artikelen 23 en 24 van het Reglement GMR dan wel als bedoeld in artikel 21, onder b tot en met g, en in de artikelen 23 en 24 van een Reglement MR neer bij het betreffende medezeggenschapsorgaan twee maanden voor het besluit ten uitvoer gebracht zal worden.

[informatie-
verstrekking
advies-
onderwerpen](#)

3. Het bevoegd gezag legt een verzoek tot advies t.a.v. voorgenomen besluiten als bedoeld in artikel 22 van het Reglement GMR, dan wel als bedoeld in artikel 22 van een Reglement MR bij het betreffende medezeggenschapsorgaan neer drie maanden voor het besluit ten uitvoer gebracht zal worden.

[afwijking
termijnen](#)

4. In overleg en in het belang van zorgvuldige besluitvorming dan wel van spoedeisend belang kan worden afgeweken van de in de vorige leden genoemde termijnen.

vakanties

5. Voor de in dit lid genoemde termijnen hebben schoolvakanties geen opschortende werking.

Artikel 9 Informatieverstrekking tussen medezeggenschapsorganen onderling

verspreiding
stukken

1. De secretaris van elk medezeggenschapsorgaan draagt er zorg voor dat de agenda's en de verslagen van de besprekingen worden verspreid onder secretarissen van de overige medezeggenschapsorganen. Voor wie van hen daar behoefte aan heeft worden ook bijbehorende stukken beschikbaar gesteld.

overleg voorzitters	2. De voorzitter van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad belegt twee maal per jaar een bespreking over de actuele onderwerpen en ter evaluatie van de werkwijze met de voorzitters van de overige medezeggenschapsorganen.
melding dreigend geschil	3. Wanneer t.a.v. een advies- of instemmingsbevoegdheid een geschil dreigt, meldt de voorzitter van het betreffende medezeggenschapsorgaan dat onverwijld bij de voorzitter van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Artikel 10 Geheimhouding

geheimhouding	Ten aanzien van zaken die in besloten vergadering besproken zijn dan wel waaromtrent het bevoegd gezag geheimhouding heeft opgelegd vervalt de verplichting tot informatieverstrekking.
---------------	---

Paragraaf 4 Faciliteiten

Artikel 11 Algemene faciliteiten t.b.v. medezeggenschapsorganen

vergader- faciliteiten	1. Ten behoeve van hun vergaderingen kunnen de medezeggenschapsorganen in overleg met de daartoe aangewezen functionaris beschikken over vergaderruimte, overige vergaderfaciliteiten (koffie, thee, drankjes, versnaperingen), verzendfaciliteiten en kopieerfaciliteiten.
kostenraming	2. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van een medezeggenschapsorgaan, scholingskosten daaronder begrepen, komen ten laste van het bevoegd gezag. De redelijkerwijs noodzakelijke kosten van het raadplegen van een deskundige en van het voeren van rechtsgedingen door een medezeggenschapsorgaan komen slechts ten laste van het bevoegd gezag indien het bevoegd gezag vooraf in kennis is gesteld van de te maken kosten. Het bevoegd gezag kan in overeenstemming met het medezeggenschapsorgaan de kosten die het medezeggenschapsorgaan in enig jaar zal maken, vaststellen op een bepaald bedrag dat het medezeggenschapsorgaan naar eigen inzicht kan besteden. Kosten waardoor het hier bedoelde bedrag zou worden overschreden, komen slechts ten laste van het bevoegd gezag voor zover dat bevoegd gezag in het dragen daarvan toestemt.

niet voor
kosten
bevoegd gezag

3. Het in het vorige lid genoemde bedrag heeft geen betrekking op raadpleging van deskundigen, inclusief juridische bijstand, van bestuurszijde.

geen
stuwmeer

4. Wanneer het bedrag als bedoeld in lid 2 niet geheel wordt gebruikt in het kalenderjaar waarop het in de begroting was opgenomen, kan het in het daaropvolgende jaar worden besteed, met dien verstande dat wanneer het totale bedrag meer dan twee maal het jaarbedrag is geworden het overige terugvloeit in de middelen van de Stichting.

achterban-
raadpleging

5. Wanneer (een geleding van) een medezeggenschapsorgaan een achterbanraadpleging wenst te houden stelt het onverwijld het bevoegd gezag daarvan in kennis. Het bevoegd gezag stelt faciliteiten daarvoor ter beschikking.

publicatie-
middelen

6. Medezeggenschapsorganen kunnen in overleg met een eventuele redactie gebruik maken van de binnen de school of scholen gebruikelijke publicatiemethoden (publicatieborden, schoolkrant, intranet).

Artikel 12 Faciliteiten t.b.v. het personeel

faciliteiten
personeel

Voor het personeel dat zitting heeft in een medezeggenschapsorgaan worden faciliteiten in de vorm van uren beschikbaar gesteld, conform wat daarover is afgesproken in de cao.

Artikel 13 Faciliteiten t.b.v. ouders

onkosten-
vergoeding
ouders

1. Voor ouders die zitting hebben in een medezeggenschapsorgaan wordt een onkostenvergoeding ter beschikking gesteld om aantoonbare en noodzakelijke uitgaven te dekken.

reis- en
verblijfskosten

2. Onder de in lid 1 bedoelde onkosten vallen in elk geval reis- en verblijfskosten, die zullen worden vergoed conform wat in de cao voor het personeel is vastgelegd.

vacatiegeld

3. Aan ouders die zitting hebben in een medezeggenschapsorgaan wordt een vacatiegeld van € 22,50 per vergadering ter beschikking gesteld, met een maximum van acht vergaderingen per kalenderjaar voor leden van een medezeggenschapsraad, en zes vergaderingen per kalenderjaar voor leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Artikel 14 Faciliteiten t.b.v. leerlingen

onkostenvergoeding leerlingen	1. Voor leerlingen die zitting hebben in een medezeggenschapsorgaan wordt een onkostenvergoeding ter beschikking gesteld om aantoonbare en noodzakelijke uitgaven te dekken.
reis- en verblijfskosten	2. Onder de in lid 1 bedoelde onkosten vallen in elk geval reis- en verblijfskosten, die zullen worden vergoed conform wat in de cao voor het personeel is vastgelegd.
vacatiegeld	3. Aan leerlingen die zitting hebben in een medezeggenschapsorgaan wordt een vacatiegeld van € 22,50 per vergadering ter beschikking gesteld, met een maximum van acht vergaderingen per kalenderjaar voor leden van een medezeggenschapsraad, en zes vergaderingen per kalenderjaar voor leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.
certificaat	4. Aan het einde van de zittingsperiode ontvangt de leerling een certificaat waar op vermeld wordt dat hij deel heeft uitgemaakt van een medezeggenschapsorgaan.
studiepunten	5. Indien mogelijk zal het lidmaatschap van een medezeggenschapsorgaan meegenomen worden bij de berekening of de leerling aan bepaalde eindtermen heeft voldaan.

Paragraaf 5 Vertegenwoordiging van het bevoegd gezag

Artikel 15 Overleg gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

overleg GMR met voorzitter college van bestuur	1. De besprekingen met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad worden namens het bevoegd gezag gevoerd door de voorzitter van het college van bestuur.
	2. Bij ontstentenis van de voorzitter van het college van bestuur zullen de besprekingen worden gevoerd door een plaatsvervanger van de voorzitter van het college van bestuur door hem of door het bevoegd gezag aan te wijzen.

Artikel 16 Overleg medezeggenschapsraden

overleg MR
met rector

1. De besprekingen met de medezeggenschapsraden worden namens het bevoegd gezag gevoerd door de rector.

2. Bij ontstentenis van de rector zullen de besprekingen worden gevoerd door een plaatsvervanger van de rector door hem of door of vanwege het bevoegd gezag aan te wijzen.

Artikel 17 Overleg themaraad

overleg
themaraad
met (..)

1. De besprekingen met de themaraad worden namens het bevoegd gezag gevoerd door de (..).

2. Bij ontstentenis van de (..) zullen de besprekingen worden gevoerd door een plaatsvervanger van de (..), door hem of door het bevoegd gezag aan te wijzen.

Artikel 18 Ontheffing

ontheffing

1. De met het overleg belaste functionaris kan het bevoegd gezag verzoeken hem geheel of gedeeltelijk te ontheffen van zijn taak om de besprekingen te voeren. Het verzoek is met redenen omkleed.

2. Het bevoegd gezag verleent de ontheffing:

a. indien de met het overleg belaste functionaris in redelijkheid niet geacht kan 12 van 15 worden in het algemeen de besprekingen te voeren dan wel.

b. indien de met het overleg belaste functionaris in redelijkheid niet geacht kan worden de besprekingen over één of meer aangelegenheden te voeren.

3. Het bevoegd gezag besluit zo spoedig mogelijk op het verzoek en stelt het medezeggenschapsorgaan schriftelijk in kennis van zijn besluit. De ontheffing is voor bepaalde tijd en kan alle of alleen bepaalde gevallen betreffen. Het besluit is met redenen omkleed.

4. Wanneer de voorzitter van het college van bestuur de met het overleg belaste functionaris is wordt in de leden 1 tot en met 3 van dit artikel in plaats van 'bevoegd gezag' gelezen 'raad van toezicht'.

Paragraaf 6 Overige bepalingen

Artikel 19 Vaststelling en wijziging statuut

vaststelling en
wijziging

1. Het bevoegd gezag stelt, met inachtneming van de voorschriften bij of krachtens de wet, ten minste eenmaal in de twee jaar het medezeggenschapsstatuut vast.

gekwaliceerde
meerderheid

2. Indien mogelijk zal het lidmaatschap van een medezeggenschapsorgaan meegenomen worden bij de berekening of de leerling aan bepaalde eindtermen heeft voldaan.

Artikel 20 Citeertitel; inwerkingtreding

1. Dit statuut kan worden aangehaald als:
Medezeggenschapsstatuut Ceder Groep.

2. Dit statuut treedt in werking met ingang van 1 oktober 2020.

Toelichting

Artikel 1 onder i

De formulering 'in dienstverband dan wel anderszins' biedt de mogelijkheid dat ook bijvoorbeeld interim-rectoren kunnen onderhandelen met de raad.

Artikel 1 onder j

Bij de personeelsleden die ten minste zes maanden te werk gesteld zijn zonder benoeming gaat het om bijvoorbeeld uitzendkrachten.

Artikel 2 lid 3

Dit lid zou kunnen vervallen wanneer er geen themaraad aan de Stichting is verbonden. Er is voor gekozen het 'leeg' te laten staan, zodat wanneer een themaraad in beeld komt, het een kleine moeite is het statuut in orde te maken. Dat geldt ook voor de overige artikelen over de themaraad.

Artikel 4

Een themaraad is vooral voor onderwerpen die slechts tijdelijk verhoogde aandacht behoeven, maar waarmee niet gedurende langere tijd elke (G)MR-vergadering belast hoeft te worden. Daarom verdient het aanbeveling zorgvuldig de onderwerpen te kiezen die eventueel aan een themaraad worden toebedeeld. Zijn dit onderwerpen die permanent aandacht vragen, dan hoort het daar niet thuis, maar gewoon bij een (G)MR.

Omdat eens per twee jaar het statuut moet worden vastgesteld (artikel 21, eerste lid Wms) lijkt een maximum van twee jaar voor de themaraad dan ook in de rede te liggen.

Let op: wordt tussentijds een themaraad ingesteld dan moet dit worden gewijzigd in dit statuut en begint vanaf het moment van wijziging de termijn van twee jaar te lopen.

Artikel 5

Wanneer een themaraad een onderwerp betreft dat slechts voor één geleding interessant kan zijn, zullen de leden alle uit die geleding afkomstig zijn. Het is te verwachten dat de onderwerpen dan eerder uit de artikelen 23 of 24 van het reglement medezeggenschap afkomstig zijn, en derhalve ook alleen van een instemmingsbevoegdheid sprake is.

Artikel 8 lid 1

De strekking is dat voorgenomen besluiten met een vergaande strekking eerder worden neergelegd bij een medezeggenschapsorgaan.

Artikel 21 onder a gaat over verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de scho(o)l(en). Artikel 21 onder h gaat over overdracht of fusie van scholen.

Dat het belang van de zaak onafhankelijk van de in dit artikel genoemde termijnen van invloed kan zijn op de redelijk te achten termijnen blijkt o.m. uit de uitspraak op geschil m.b.t. de sluiting van een vestiging van een basisschool (Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 29 juli 2011, 105040).

Artikel 8 lid 2

Artikel 21 onder b tot en met g loopt parallel met artikel 10 van de wet. De artikelen 23 en 24 lopen parallel met de artikelen 12 en 14 van de wet.

Artikel 8 lid 3

Artikel 22 loopt parallel met artikel 11 van de wet.

Artikel 8 lid 4

Bij spoedeisende gevallen moet gedacht worden aan de situatie wanneer om aanspraak te maken op een bepaalde tegemoetkoming een deadline gehaald moet worden. Het bevoegd gezag kan dit lid niet inroepen om een verwijtbaar uitstel van een verzoek om advies of instemming ongedaan te maken.

Artikel 9

Artikel 22 onder d. van de wet bepaalt dat in het statuut wordt opgenomen 'de wijze waarop de medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de geledingen dan wel de raden, bedoel in artikel 20, elkaar en de geledingen waaruit zij zijn gekozen informatie verstrekken over hun activiteiten.'

Paragraaf 4, Faciliteiten

Bij de vaststelling van de ter beschikking van de raad staande faciliteiten verdient het aanbeveling geen afspraken voor onbepaalde tijd te maken. Zie ook de uitspraak van de Bezwarencommissie CAO VO, 2 juni 2010, 104459.

Artikel 11 lid 3

Hier wordt uitgesloten dat het bevoegd gezag de kosten die het zelf moet maken ten behoeve van de informatievoorziening van de (G)MR of in een geschil met de (G)MR zou onttrekken aan het budget van de (G)MR.

Artikel 11 lid 4

Deze afspraak dient om te voorkomen dat er 'stuwmeren' ongebruikt geld voor medezeggenschap moeten worden vastgehouden.

Artikel 11 lid 6

Het overleg met de redactie wordt meegenomen omdat de directie (die meestal in de redactie van een schoolkrant of personeelsperiodiek vertegenwoordigd is) niet verrast moet worden door onverwachte publicaties.

Artikel 13 lid 1 en artikel 14 lid 1

Hier kan men denken aan portokosten of telefoonkosten.